

FLEM

Gala da glatsch el Prau la Selva

Alla gala muossan ils affons e giuvenils las piruetas ch'els han exercitau durant numerusas uras da trenament.

FOTO MAYK WENDT

Il club dad ir cun patinas Flem-Sur-selva organischa ils 25 da mars 2023 la «Eisgala» el center da patinar Prau la Selva. Quei scriva il club en ina communicaziun allas medias. Ils commemorbers pigns e gronds dil club muossan al publicum en ina show cun musica e glisch tgei ch'els han empriu ils davos meins. La gala entscheiva allas 17.00, l'entrada ei libra. Tgi che vul sa aunc s'annunziar per ina «Spaghetтата» che ha liug naven dallas 18–20 uras (annunzia a *Cathrin Pedrolini*, 079 534 06 58). Naven dallas 18.30 ei disco sil glatsch. (cdm/fmr)

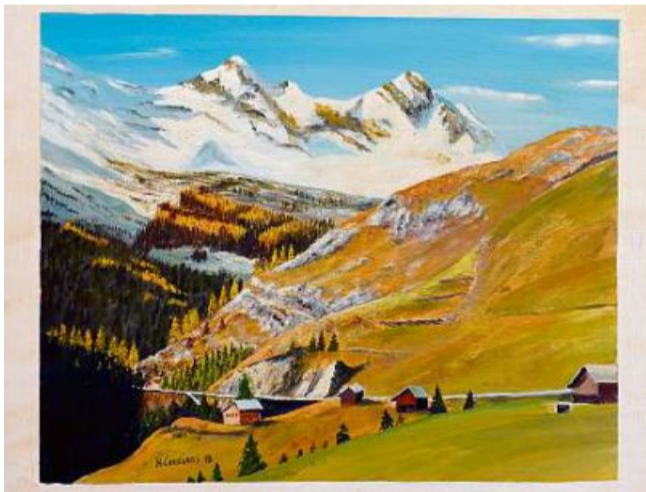
MUSTÉR

Natira ella glisch da primavera

Il pictur artist Gion Battista Candinas (1921–2009), numnaus Hans, era bein enconuschents pigl inschign da mischedar colurs. Quei era la finala sia professiun sco pictur. En siu temps da pensiun ha el brattau la professiun cun il hobbi e scaffiu maletgs.

PAUL DUFF/FMR

Il relasch da Gion Candinas cuntegn in grond diember da pictura en colurs dad ieli, acril ed aquarels. Ina retrospectiva da sias ovras ei da veser ell'Aua Viva a Mustér. La mesjamna vargada ha giu liug leu la vernissascha. Nus seregurdein da sentupadas cun Gion Candinas che caminava culla paletta, pennels e colurs ora en la natira. El encureva plazs cun bialas survestas per francar la cuntrada sin maletgs. Gion haveva ina pissiun da picturar e retenir la natira sin pupi ni teila. Las creaziuns enramava el e da temps en temps fageva el exposiziuns per vender siu art. «El era buca in Carigiet ni Segantini mobein in pictur da hobbi e ses maletgs eran unicats plein colurs e cun expressiun.» Aschia caracterisescha siu fegl la lavur da Gion Candinas.

Glisch e tschiel, igl alv dil glatscher en splendor dil sulegl. Biars loghens enconuschents ein da contemplar el relasch dils maletgs da Gion Candinas.

FOTO PAUL DUFF

Il termagl dalla glisch

Ussa ei ina retrospectiva da ses maletgs da contemplar a Mustér. La Fundaziun Tür auf-mo vinavon dat spazi all'exposiziun. *Christoph Zingg*, plevon dalla Pleiv evangelica Cadi, ha cumpoনি ord il vast relasch da pictura in destadar da primavera. La pezza cun neiv, ils praus gia brin-verds sclari dil sulegl. Igl ei il maletg che la natira porscha il mument. En pictura naiva reala fuvan glisch e tschiel al pictur da Mompé Medel cuntegn impurtont. Cuolms cun neiv e sulegl, laghets e dutgs circumdai digl ual envidan da semiar. A moda autodidactica ha el empriu igl art, mo el haveva buca retenientscha da dumandar ils picturs artists arrivai per cussegl. Aschia cuntegn siu relasch maletgs dallas Alps grischunas, dallas Dolomitas ed era dils cuolms dil vest tochen en Frontscha. Candinas era il viagiatur cun la paletta. Cun ses mieds d'expressiun arveva el a beinenqual carstgaun ils egls per la bellezza dalla natira.

En favur caritativa

Gion Candinas ei morts nunspitgadamein igl 1. da mars 2009. Grazia all'iniziativa da *Doris e Marcel Manetsch* che han reactivau il relasch dil pictur da Mompé Medel savein nus contemplar sias ovras. Quellas ein da cumprar per in mudest prezi, il qual va en favur caritativa. «Quei intent fuss era el senn da nies bab Gion», di siu fegl *Reto* ed aschunta: «Gion havess grond plascher sche entgens da ses maletgs decorassen stivas ellas casas e fagesen reviver la vesta dil temps ch'el ei staus creativs.»

Il schef-cuschinier Fatmir Spescha e sias emprendistas Telma Nunes e Riana Schmid (da san.) ein separticipai alla Trofea svizra SVG. FOTOS SUSI ROTHMUND

Il trio dil Puntreis sut la marella

La gievgia vargada ei la cuschina dil Center da sanadad Puntreis a Mustér daventada in plaz da concorrenza. Il schef-cuschinier Fatmir Spescha e sias emprendistas Telma Nunes e Riana Schmid han numnadamein priu part dalla Trofea svizra SVG.

SUSI ROTHMUND/FMR

Fatmir Spescha e siu team ein stai dalla partida per l'emprema ga alla concorrenza Trofea svizra SVG ch'ei vegnida lantschada dall'interpreta Pistor SA. Tenor igl organisatur *Erich Buehler* sponsureschi Pistor quella concorrenza per dar ina plattafuorma a talas cuschinas che vegnien savens sutvaletadas e buc taxadas sco cuschinas da qualitat. Quei maletg veglien ei reverder ed era dar ina schanza da semussar anoviars. La Trofea svizra SVG ei pia per las cuschinas d'instituziuns enzatgei semeigliun sco ils puncts da Gault Millau pils cuschiniers da steila. Uonn ha la Trofea svizra SVG liug per la siatavla ga. El final dils menaschis s'annunziat ein sis menaschis vegni. Enzacons participonts ein gia sequalificai pliras ga pil final, per la cuschina dil Center da sanadad Puntreis eis ei stau premiera la gievgia vargada. El final han Fatmir e sias emprendistas *Telma Nunes* e *Riana Schmid* giu da semesirar encunter cuschiniers da firmas sco Nestlé e Generali.

Avantag per emprendistas

«Jeu sun atgnamein buc gnervus», ha Fatmir Spescha manegiau la gievgia endamaun e tuttina concediu ch'el hagi strusch durmiu la notg avon ed eri gia allas tschun en cuschina per mirar che tut seigi semtgau ed en siu plaz. La concorrenza ha numnadamein giu liug parallel al menaschi usitau da mintgadi. Allas cussadentas ed als cussadents ha il team da cuschina surviu la gievgia in «furtem-betler». «Ina spisa ch'ei han fetg bugen», aschia il cuschinier *Thomas Glauser*. El ha buca priu part dalla concorrenza damai che sulet treis persunas han astgau esser dalla partida. «Jeu hai vuliu che las emprendistas sappien far quell'experientscha. Ellas san mo profiter da luvrar aschia sut squetsch da temps e sut la marella dils experts» ei Fatmir Spescha perschadius. Era pil meinacasa *Gian Reto Nufer* ei la parti-

«Jeu hai vuliu che las emprendistas sappien far quell'experientscha. Ellas san mo profiter da luvrar aschia sut squetsch da temps e sut la marella dils experts.»

Fatmir Spescha, schef-cuschinier

cipaziun alla concorrenza mo d'avantag per la casa ed ina impurtonta experientscha, oravontut per las emprendistas. «Igl ei empau sco ina carta da viseta per nossa gastronomia», ha el declarau ed aschuntau ch'ei lessien arver quella igl atun 2023 era duront las seras per hosps d'ordeifer e per occurrenzas.

Menu da gourmet per 10 francs

Per sequalificar per la Trofea svizra SVG han las interpresas giu d'inoltrar in dossier cun maletgs dil menu ch'ei levan preparar per la concorrenza. Il pensum era da cuschinar in menu per 60 hosps cun in budget da 10 francs per persuna. La prespisa stueva haver tschun cumpontas ed esser vegetariana. Er pil past principul cun carn gaglina stgira e clara ed era pil dessert han ei giu da risguardar enzacons criteris. Ils dossiers anonimais ei vegni giudicai dalla giuria e quel da Fatmir Spescha ha perschua-

diu. Strusch da crer tgei menu ch'el ei vegnius da striunar cun quei budget. «Nus cuschinein sco adina e mussein buc in maletg falliu per seprofilar. Sulet la presentaziun dallas spisas ei empau speciala cun boxas da fem, craps da sal ed auter. Empau extraordinaris ei forsa era il risot da randas che nus fagein sur la fueina en curtgin», ha Spescha tradiu duront covegliar cun Telma Nunes e Riana Schmid tut piccibello sils tagliors en retscha.

Sfidas che promovon

La SVG ei l'associaziun svizra per cuschinas grondas da spitals, casas da tgira e gastronomia collectiva e quella ha era tarmess ils quater experts a Mustér. Sco *Sascha Heimann*, il president dalla giuria ha declarau alla FMR, ei quella concorrenza in bien instrument da marketing pils menaschis. Gest en vesta alla munconza da persunal qualificau seigi quei ina buna pusseivladad da mussar anoviars ch'ei seigien buns patruns. Ils experts han strusch bandunau la cuschina ed han observau cun egliada scolada mintga menada e mintga detagl, fagend tscheu e leu notizias en lur mappas. «Nus essan cheu e tuttina buc, enqualga schess jeu bugen enzatgei ni dess era in tip, mo quei astgein nus buc», ha Heimann detg alla FMR. Fertont ch'il menu ei vegnius survius als hosps envidai ha la giuria magliu en ina stanza separada. Il gust e la presentaziun pon els valetar culla mesadad dils 100 puncts pusseivels. Cons da quels puncts ch'ei han la finfinala dau a Spescha e sias emprendistas han ils experts buca tradiu. L'undrientscha dils participonts e l'annunzia dils victurs ha numnadamein liug ils 24 da mars a Lucerna. «Per mei eis ei stau ina tensiun nundetga, jeu havess buc tertgau che la preschientscha dils experts possi influenzar mei, mo lur egliadas han irritau mei. Nossa finamira era e resta quella da gudignar. Il principal ei denton segir che nus havein astgau esser dalla partida» aschia Fatmir Spescha.

Gian Reto Nufer, il menader da Puntreis ha segidau cun surviv.

La preschientscha dalla giuria ha fatg vegnir empau gnervus.

Presentaziun e gust ein impurtonts factors.